

เมื่อลูกน้อยอาจจะ

...เป็นโรคเอดส์

คุณแม่จะรับมืออย่างไร

โรคเอดส์ คืออะไร

“โรคเอดส์” คือ ภาวะพร่องไทรอยด์ฮอร์โมน

สาเหตุ

เป็นภาวะที่บ่งบอกถึงว่าร่างกายได้รับสารไอโอดีน ไม่เพียงพอจากอาหารที่รับประทานหรือน้ำดื่ม ได้แก่ อาหารทะเล จำพวก กุ้ง หอย ปู ปลาและเกลือ ไอโอดีน ฯลฯ

หยุด "เฒ่า" โรคภัยใกล้ตัวลูก

สารไอโอดีนนี้เป็นองค์ประกอบหลักของไทรอยด์ฮอร์โมน การขาดไอโอดีนจึงทำให้ต่อมไทรอยด์ไม่สามารถสังเคราะห์ไทรอยด์ฮอร์โมนได้ตามปกติ เนื่องจากไทรอยด์ฮอร์โมนควบคุมการทำงานของทุกระบบอวัยวะในร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กไทรอยด์ฮอร์โมนมีผลต่อการเจริญเติบโตทั้งร่างกายและเซลล์ของระบบประสาท

อาการและการแสดง

มารดาที่ตั้งครรภ์หากขาดสารไอโอดีน อย่างรุนแรง อาจเกิดการแท้งบุตร การตาย หรือเสียชีวิตตั้งแต่เขาวัยในวัยที่มารดาตั้งครรภ์ขาดสารไอโอดีนไม่รุนแรงอาจทำให้ทารกในครรภ์มีการเจริญเติบโตของสมองและระบบประสาทผิดปกติ ความผิดปกติทางประสาทสืบเนื่องจากภาวะขาดสารไอโอดีนเห็นได้ชัดและสัมผัสได้หรือภาษาท้องถิ่นทางเหนือ เรียกว่า **โรคเฒ่า** ผู้ป่วยด้วยโรคนี้จะมีอาการแต่กำเนิดอย่างถาวรซึ่งลักษณะสำคัญ คือ ปัญญาอ่อน หูหนวก เป็นใบ้ มีความพิการของระบบประสาท ซึ่งมีความรุนแรงแตกต่างกันไป เช่น กล้ามเนื้อผิดปกติจนถึงขั้นเดินไม่ได้หรือกล้ามเนื้อเกร็ง และมีท่าเดินที่ผิดปกติ

การวินิจฉัย

ในอดีตการวินิจฉัยภาวะพร่องไทรอยด์ฮอร์โมนแต่กำเนิดต้องอาศัยอาการและอาการแสดงของ **โรค** ซึ่งส่วนมากจะไม่มีอาการตั้งแต่กำเนิดมักแสดงอาการเด่นชัดขึ้นเมื่ออายุมากกว่า 3 เดือน

เนื่องจากไทรอยด์ฮอร์โมนมีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับการพัฒนาของกล้ามเนื้อเยื่อสมองตั้งแต่ทารกในครรภ์จนสมองพัฒนาเต็มที่ เมื่ออายุ 3 - 4 ปี ดังนั้น การขาดไทรอยด์ฮอร์โมนในระยะวิกฤติดังกล่าวเป็นผลทำให้เกิดความพิการทางสมองและภาวะปัญญาอ่อนตามมาปัจจุบันโรงพยาบาลและสถานอนามัยทุกแห่งทั่วประเทศได้เปิดให้บริการ **“ตรวจคัดกรองสุขภาพทารกแรกเกิด”** ฟรี เป็นการตรวจสุขภาพเพื่อหาว่ามีโอกาสเป็นโรคเอ๋หรือไม่ โดยมีวิธีการดังนี้

วิธีการเจาะเลือด

สามารถกระทำได้ 2 วิธี

- การเจาะเลือดที่สันเท้าทารก
- การเจาะเลือดที่เส้นเลือดดำหลังมือ

วิธีการดำเนินการค้นหาผู้ป่วย

การค้นหาผู้ป่วยที่มีภาวะขาดไทรอยด์ฮอร์โมนทำได้โดยการเจาะเลือดทารกแรกเกิดทุกรายที่มีอายุครบ 2 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน ไปทำการตรวจหาการเป็นโรค

การติดตามผู้ป่วย

เมื่อตรวจพบทารกพร่องไทรอยด์ฮอร์โมนแต่กำเนิดแล้วเจ้าหน้าที่ต้องติดตามให้ทารกได้รับการตรวจเลือดยืนยันและรับการรักษาก่อนอายุ 3 เดือน เพื่อลดภาวะปัญญาอ่อนจากภาวะพร่องไทรอยด์ฮอร์โมน

ข้อควรจำ

1. “โรคเอ๋อ” เกิดจากความผิดปกติของไทรอยด์ฮอร์โมนเนื่องจากขาดอาหารทะเล
2. “โรคเอ๋อ” ทำให้เด็กที่เกิดมาเป็นคนสมองทึบ ช่วยตัวเองไม่ได้ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็ยังคงช่วยตัวเองไม่ได้ต้องเป็นภาระของครอบครัวตลอดไป
3. “โรคเอ๋อ” ป้องกันได้ด้วยการแนะนำให้มารดาพาทารกแรกเกิดอายุครบ 2 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน มาที่โรงพยาบาลหรืออนามัยใกล้บ้าน แล้วบอกว่า “มาตรวจโรคเอ๋อ”
4. ให้ข้อมูลที่อยู่ปัจจุบัน เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวกแก่เจ้าหน้าที่

5. เมื่อมีจดหมายหรือโทรศัพท์จากโรงพยาบาลหรือ
อนามัยติดต่อมาให้รีบพบบุตรหลานมาตรวจโรคเอดส์
โดยเร็วที่สุด ก่อนที่เด็กจะมีอายุครบ 3 เดือน เพราะยาก
ที่จะรักษา

แล้วบุตรหลานของท่านจะเป็นคนสมบูรณ์ แข็งแรง

ข้อมูลจากสูตินรีเวชกรรม ชั้น 6
ผลิตและเผยแพร่โดย...
กลุ่มงานสุขศึกษา โรงพยาบาลบุรีรัมย์
โทร.0-4461-5002 ต่อ 2117